

P. Juraj Vojenčiak SVD pôsobil na ostrove **Flores v Indonézii**. Ponúkame vám pár jeho zážitkov z jeho misie v tejto krajine.

Byvol

Poslal som chlapcov s koňmi a byvolom z Mukunu do Borongu. Mali priniesť soľ. Cesta trvá asi 7 hodín. Pre povodne a vymyté cesty sa chlapci poriadne oneskorili. K tomu museli obísť rozvodnenú riečku a preto až o 21. hodine došli k miestu, kde bol bambusový most na rieke Wae Mokol.

Na šťastie bambusový most, upevnený len na stromoch lianami a povrazmi, zniesol i väčšie bremená. Chlapci najprv prepravili kone. Podarilo sa im. Keď viedli po oroste byvola a boli už v polovici, povrazy sa povolili a praskli a byvol sa zrútil do rozbúrených vôd. Chlapec, ktorý ho

Byvol, nôž a kríž v Indonézii

Napísal Balek Robert

Štvrtok, 15 December 2011 20:59

---

viedol aj s nákladom, spadol s ním.

Chlapec i byvol sa šťastne dostali na brek a pokračovali v ceste.

Keď sa vrátili domov, hneď ma vyhládali a porozprávali mi, čo sa im na ceste pri-hodilo.

„Boli ste statoční," pochválil som ich a bohato obdaril. „Druhý krát buďte opa-trnejší, aby sa také dobrodružstvo neskončilo aj smrťou."

Zašiel som aj do maštale a potľapkal som byvola. Chudáčik, zaiste prežil veľa stra-ču v rozbesnených vodách. Ľudia prichádzali na misijnú stanicu, aby si statočných chlapcov i byvola pozreli. Odchádzali s poznámkou:

„To je zázrak. Keby náš byvol padol do takej rozbesnenej rieky, isto by zahynul."

Perisia - nôž - kríž

V posledných mesiacoch roku 1957 nás postihli strašné horúčavy a suchota. Trávy vyschli a takisto aj potoky i rieky. Dobytok hynul.

Pohania prinášali svojim zomrelým predkom bohaté obety, aby odvrátili pohromu. Dokonca sa obrátili na katolíkov, aby prosili o dážď.

„Páter," obrátili sa na mňa veriaci, „pomodli sa za dážď."

Byvol, nôž a kríž v Indonézii

Napísal Balek Robert

Štvrtok, 15 December 2011 20:59

Dozvedel som sa však, že aj moji veriaci sa zúčastnili na pohanských obetách a slávnostiach. Medzi nimi bol aj starý náčelník, ktorého som iba nedávno pokrstil.

Zavolať som si ho: „Počúvam, že si sa zúčastnil na pohanských obetách a svojím nožom - perisia - si zabíjal obetné zvieratá.“

„Odpusť mi! Už sa to viac nestane,“ bedákal. „Dobre. Odpúšťam ti to pod jednou podmienkou.“ „Pod akou?“ radostne sa pozrel na mňa náčelník. „Perisu mi odovzdáš. U mňa bude uschovaný. Nechcem aby si znova podľahol pokušeniu a tak padol.“ Náčelník sa hlboko zamyslel a po dlhej chvíli prehovoril: „Páter, je to pamiatka po mojich rodičoch. Nechal mi to.“

„Nie,“ pevne som nástojil na svojej požiadavke.

Po dlhých vnútorných bojoch dozaista jednak so sebou a jednak s rodinou, ktorá

nôž pokladala za vzácnu pamiatku, sa rozhodol, že mi perisu odovzdá.

Potešil som ho: „Je tvoj a ostáva tvoj. U mňa bude len v úschove. Kedykoľvek si

ho môžeš vziať, keď ho budeš potrebovať.“

Na druhý deň ráno priniesol do kostola ten čarodejný nôž a tým akoby odprisahal

a zapovedal sa, že odteraz bude žiť ako dobrý katolík.

Byvol, nôž a kríž v Indonézii

Napísal Balek Robert

Štvrtok, 15 December 2011 20:59

Perisai som mu zamenil za kríž a po sv. omši sme sa spolu pomodlili za dážď. Večer toho dňa prišiel prvý dážď. Na druhý deň opäť lialo.

Zvesť o náčelníkovom noži sa rýchlo rozšírila po okolí a na druhej dedine mi už

sami priniesli ďalší perisai, ktorý som tiež zamenil za kríž. Tak pomaly víťazí svetlo nad tmou.

P. Wilhelm Janssen

Po birmovke v 9 osadách roku 1960 som sa odobral aj s pánom biskupom do Lengko Adjangu na návštevu P. Wilhelma Janssen, ktorý pred 40 rokmi vstúpil do Manggaray na západnom Florese ako prvý katolícky kňaz.

Na tú návštevu nikdy v živote nezabudnem.

P. Wilhelm Janssen, Holanďan, veľmi zostarel a slabučký sa vrátil pred niekoľkými dňami z duchovných cvičení z Mata Loko a hneď šiel navštíviť svoju najodľahlejšiu školu na pobreží.

Vrátil sa celkom vysilený, lebo rana na nohe sa mu zapálila a k tomu dostal malári-ový záchvat.

Privítal nás pri kostole, lebo ďalej už nevládal.

Na druhý deň - vo výročný deň jeho príchodu pred 40 rokmi - slúžil slávnostnú sv.omšu a po nej si hneď ľahol. Na druhý deň už nevládal opustiť posteľ. Na tretí deň, zaopatrený sviatosťami

Byvol, nôž a kríž v Indonézii

Napísal Balek Robert

Štvrtok, 15 December 2011 20:59

---

d'aleko od svojej vlasti a svojej rodiny, zato v náručí svojho biskupa a piatich kňazov ukončil svoj hrdinský život na misijnom fronte. Pochovali sme ho pri kostole, ktorý postavil uprostred svojej farnosti, ktorej ako prvý priniesol svetlo sv. viery.

Kostol bol nabitý a veriaci po celú svätú omšu plakali, lebo všetci boli jeho vlastné duchovné deti, keďže ich sám pokrstil.

Prišli sme osláviť deň príchodu p. W. Janssena, a nikomu nenapadlo, že oslávim i jeho odchod z misijnej role k svojmu nebeskému Otcovi.

Zemetrasenie

Dňa 26.januára 1968 postihlo Južný Flores a ostrov Sumbu veľké zemetrasenie.

Ešte šťastie, že nás neprekvapilo v noci a náhle. Prvé otrasy sa dostavili niečo pred obedom a trvali 3-4 sekundy. Ľudia pobybehovali z domov a asi po polhodine doslo-va sa zachvela zem pod prudkými otrasmi, ktoré trvali 10 sekúnd. Boli také strašné, že sa mi zdalo, že sa celé okolie Borongu prepadne do mora.

Boli to hrozné sekundy, zdalo sa mi, že trvajú celé minúty. Pri prvých otrasoch som opustil dom a z cesty som sa pozeral raz na kostol a potom na Lurdkú jaskyňu pred kostolom, ako sa všetko triaslo a kývalo. Steny na kostole pukali. Počúval som hrozivý rachot padajúcich skál z blízkej vyhasnutej sopky Podjo Ndeki.

Z blízkeho domu, ktorý sa celý rozsypal, vystupovali kúdoly prachu a pred ním kričali a nariekali domáci.

Pod nohami sa mi chvela zem a zdalo sa mi, že sa strácam kamsi do priepasti.

Byvol, nôž a kríž v Indonézii

Napísal Balek Robert

Štvrtok, 15 December 2011 20:59

S napätím som sa pozeral na vrchol sopky Podjo Ndeki, či nesoptí. Bola pokojná.

Po tých strašných momentoch otrasy prestali. Spamätal som sa. S bolestným srd-com som sa díval na veľké trhliny na kostole, na popraskaný cement a na pukliny v zemi. Náš malý seminár v Kisolet, ktorý je 9 km vzdialený od Borongu, bol hodne poškodený, ako aj kostoly v Borongu, Kisolet a Mukune. Aj farské budovy v Mukune a Site potrebovali veľké opravy. Murované školy vyzerali strašne. Učiteľov dom sa úplne zrútil. Celkové škody v mojom dekanáte som odhadol na 25 tisíc amerických dolárov. To, čo sme tak bolestne s Božou pomocou i za príspevia dobrých ľudí vybu-dovali, bolo potrebné s Božou pomocou opraviť alebo znovu postaviť.

Na blízkom ostrove Sumba v prístave Waengapu ostali v zemi veľké trhliny, na mori sa vzdúvali obrovské vlny ktoré vyzdvihli hladiny riek v ich delte do výšky niekoľkých metrov. V meste nastala taká panika, že dve ženy utrpeli nervový šok a zomreli.

Zemetrasenie si vyžiadalo 19 mŕtvych. Na také zemetrasenie si tunajší ľud nepamätá.

Navzájom sme sa potešovali a pomáhali si pri opravách a tak sa usilovali jeden druhému zmierniť útrapy a starosti.

Otrasy sa opakovali celý týždeň, denne ešte 3 - 4 razy. Na tie sme si už akosi zvykli.

V nedeľu 28. januára 1968 som slúžil sv. omšu pred Lurdskou jaskyňou, ktorá ostala neporušená. Báľ som sa konať bohoslužbu v kostole, aby prípadne nenastala panika.

P. Juraj Vojenčiak SVD misionár Indonézia